
PRESENTACIÓ

A la primera Memòria del CES de l'any 2001 ja dèiem que aquest document naixia com un treball de reflexió amb voluntat de continuïtat, d'acord amb el mandat de l'article 1.e de la Llei 10/2000 del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

En aquesta cinquena edició, la Memòria del CES continua fidel als seus principis fundacionals, que són acurar amb el màxim rigor científic i professional, l'estudi de la realitat econòmica, laboral i social de les Illes Balears. Per això, es compta amb les propostes de més d'un centenar llarg de professionals que ocupen alts càrrecs de responsabilitat en el món de les empreses, de les institucions i organitzacions de tot tipus, amb catedràtics i professors de la nostra universitat, i amb tècnics de reconegut prestigi de les administracions públiques.

Ara bé, la Memòria del CES no és només un document tècnic fet amb tot el rigor científic i professional dels seus col·laboradors. Per sobre de tot, representa el compromís de la societat civil organitzada, que està representada en les seves comissions de treball, i en la Comissió de treball de la Memòria del CES, les quals recullen les aportacions dels trenta-sis consellers.

A la Memòria del CES també col·laboren de manera conscient i directa una quantitat molt important d'entitats que no estan representades al CES. Ens referim als col·legis professionals, cambres de comerç, àrees de pastoral social de l'església, organitzacions socials i econòmiques, associacions veïnals, entitats bancàries, etc., que, per a la seva conformació, no tenen representació al CES.

Amb la col·laboració de tots ha estat possible realitzar un treball tan fructífer, rigorós, i generós en la quantitat d'informació que s'ofereix, que fan ja avui de la Memòria del CES, un informe de referència obligada per a tots aquells que tenen necessitat de consultar qualsevol tema relatiu a l'economia, el treball o la societat de les Illes Balears. En nom del CES i en el meu propi, a tots ells, el meu sincer agraïment.

Josep Oliver Marí
President del CES en funcions

COMISSIONS DE TREBALL DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL QUE HAN PARTICIPAT EN LA MEMÒRIA DEL CES 2005 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS

COMISSIÓ DE TREBALL D'ECONOMIA, DESENVOLUPAMENT REGIONAL I MEDI AMBIENT

TITULARS

- José Oliver Mari (GRUP I, CAEB)
- Vicenç Tur Tur* (GRUP I, CAEB)
- Fernando Galán Guerrero (GRUP II, CC.OO)
- Juan Herranz Bonet (GRUP II, UGT)
- Josep I. Aguiló Fuster (GRUP III, UIB)
- Esteve Bardolet Jané (GRUP III, Govern)

SUPLENTS

- Miquel Vidal Fullana (GRUP I, CAEB)
- Juan Matamalas Picó (GRUP I, CAEB)
- Rafael Borràs Enseñat (GRUP II, CC.OO)
- Cecilio Serrano Montero (GRUP II, UGT)
- Margalida Payeras Llodrà (GRUP III, UIB)
- Gabriel Company Bauzá (GRUP III, Agrari)

* President

Reunions celebrades els dies 28 de juny i el 11 de juliol de 2006 per aprovar la proposta del capítol I: Panorama econòmic, de la Memòria del CES 2005 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

COMISSIÓ DE TREBALL D'OCUPACIÓ I RELACIONS LABORALS

TITULARS

- Isabel Guitart Feliubadaló (GRUP I, CAEB)
- Manuel Gómez López (GRUP I, CAEB)
- Fernando Galán Guerrero (GRUP II, CC.OO)
- Manuel Pelarda Ferrando* (GRUP II, UGT)
- Bartomeu Planells Planells (GRUP III, CIEF)
- Jerònia Bonafé Ramis (GRUP III, Econ. Social)

SUPLENTS

- Ana Reguero Rodríguez (GRUP I, CAEB)
- Miquel Perelló Quart (GRUP I, CAEB)
- Baltasar Piñeiro Picó (GRUP II, CC.OO)
- Juan Herranz Bonet (GRUP II, UGT)
- Javier Tejero Isla (GRUP III, CIME)
- Jeroni Alberti Picornell (GRUP III, CIM)

* President

Reunió celebrada el dia 30 de juny i el 12 de juliol de 2006 per aprovar la proposta del capítol II: Mercat de treball i seguretat social, de la Memòria del CES 2005 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

COMISSIÓ DE TREBALL D'ÀREA SOCIAL

TITULARS

- Antonio Vilella Paredes (GRUP I, CAEB)
- Antoni Pons Ribes (GRUP I, CAEB)
- Eva Cerdeiríña Outerlial (GRUP II, CC.OO)
- Maite Silva Sánchez (GRUP II, UGT)
- Margalida Bordoy Seguí (GRUP III, A. Cons.)
- Antoni Fuster Zanoguera* (GRUP III, E. Locals)

SUPLENTS

- Alfonso Ribas Prats (GRUP I, CAEB)
- Nicolás Ripoll Vallori (GRUP I, CAEB)
- Jualia Sánchez Moreno (GRUP II, CC.OO)
- Juan Herranz Bonet (GRUP II, UGT)
- Margdalena Bordoy Seguí (GRUP III, A. Cons.)
- Miquel Alenyà Fuster (GRUP III, Govern)

* President

Reunions celebrades els dies 5 i 11 de juliol de 2006 per aprovar la proposta del capítol III: Qualitat de vida i protecció social, de la Memòria del CES 2005 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

COMISSIÓ DE TREBALL DE LA MEMÒRIA DEL CES 2005 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS

- Josep Ignasi Aguiló Fuster* (GRUP III, UIB)
- Sr. Miquel Vidal Fullana (GRUP I, CAEB)
- Sr. Fernando Galán Guerrero (GRUP II, CC.OO)

- Isabel Guitart Feliubadaló (GRUP I, CAEB)
- Sr. Juan Herranz Bonet (GRUP II, UGT)
- Sr. Esteban Bardolet Jané (GRUP III, Govern)

* President

- IGUALMENT, HI PARTICIPEN:

- Sr. Vicenç Tur Tur (GRUP I, CAEB i president de la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient)
- Sr. Manuel Pelarda Ferrando (GRUP II, UGT i president de la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals)
- Sr. Antoni Fuster Zanoguera (GRUP III, entitats locals i president de la Comissió de Treball d'Àrea Social)

Reunions celebrades els dies 22 de desembre de 2005, i, els dies 16 de gener i el 6 i 8 de setembre de 2006 per aprovar els índexs, col·laboradors i textos definitius de la Memòria del CES 2005 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

El plenari del CES de dia 27 de setembre de 2006 va aprovar la Memòria del CES 2005 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

ÍNDEXS DELS TÈCNICS I COORDINADORS DE LA MEMÒRIA DEL CES 2005 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS

DIRECCIÓ I SERVEIS TÈCNICS

DIRECCIÓ

Ferran Navinés Badal
Assessor econòmic del CES

SECRETARIA GENERAL

Pere Aguiló Crespi
Secretari general del CES

SERVEIS TÈCNICS DEL CES

SERVEIS ECONÒMICS

Ferran Navinés Badal

SERVEIS JURÍDICS

Núria Garcia Canals

BECARIS

Carme Santos Oliver
Núria F. Grimalt Mercadal

ÍNDEX DE COORDINADORS DE LA MEMÒRIA DEL CES 2005 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS*

Pere Aguiló Crespi Araceli García Ros	Mercat de treball i Seguretat Social*. Capítol II.	Onofre Martorell Cunill Micaela Rosselló Miralles	Transport i comunicacions*. Capítol I. 10
Pere Albertí Huguet	Economia social i solidària. Capítol III. 8	Jaume Orfila Timoner Juan Pérez Artigues Rafael Romero Ferrer	Salut i serveis sanitaris. Capítol III. 3
Lluís Ballester Brague	Necessitats i serveis socials. Les organitzacions associatives. Capítol III. 9	Maria del Carme Orte Socias	Educació. Capítol III. 4
Francisco Martínez Espinosa Ladislao Roig Bustos	Justícia i arbitratge. Capítol III. 7	Margalida Payeras Llodrà	Institucions financeres. Capítol I. 11
Antoni Barceló Veny Catalina Barceló Horrach	Construcció. Habitatge. Capítol I. 7. Capítol III. 6	Llorenç Pou Garcías	Benestar econòmic i distribució de la renda. Capítol III. 1
M ^a Antònia Carbonero Silvia Carretero Quevedo Ferran D. Lluch Dubon	Demografia i llar. Capítol III. 2	José Antonio Roselló Rausell	El finançament autonòmic. Col·laboració al capítol I. 12
Joan Carrió i Vidal Josep Mallol Vicens	Comerç. Capítol I. 9	Pere Salvà Tomàs	El sector primari. Capítol I. 5
Javier Franconetti Manchado	Indústria. Capítol I. 6	Bàrbara Terrasa Pont	Societat del coneixement i de la informació. Capítol I. 14
Joan B. Llorens Beltrán de Heredia	Administracions públiques i finançament. Capítol I. 12.1.2, 12.1.3 i 12.1.4	Lluís Vallcaneras Nebot	Medi ambient. Capítol I. 13

Nota: els apartats de la Memòria que no figuren en aquest índex han estat elaborats pels Serveis Tècnics del CES, i els que incorporen (*) han comptat amb la seva col·laboració.

ÍNDEX GENERAL

CAPÍTOL I. PANORAMA ECONÒMIC	1
1. PANORAMA INTERNACIONAL	13
1.1. L'evolució econòmica internacional i de les grans regions econòmiques	13
1.2. Els Estats Units	20
1.3. La Unió Europea	21
1.4. El Japó	23
1.5. La resta del món	23
1.6. Els informes de l'Organització Internacional del Treball	24
2. UNIÓ EUROPEA	27
2.1. Introducció	27
2.2. Previsions econòmiques	29
2.3. La política econòmica i monetària	33
2.3.1. Els programes nacionals de reformes	33
2.3.2. Anàlisi de la política monetària i l'evolució de l'euro	35
2.4. Les polítiques actives d'ocupació, de diàleg social i de protecció social	35
2.4.1. Les polítiques actives d'ocupació	35
2.4.2. El diàleg social i les relacions laborals	36
2.4.3. La protecció social	38
2.5. Les perspectives financeres 2007-2013 i la política regional	41
2.5.1. Les perspectives financeres 2007-2013	41
2.5.2. La política regional	41
3. ECONOMIA ESPANYOLA	47
3.1. Evolució econòmica	47
3.2. Els sectors productius	49
3.2.1. El sector primari	50
3.2.2. La indústria i l'energia	51
3.2.3. La construcció	51
3.2.4. Els serveis	52

3.3. La política monetària i la inflació	55
3.4. El sector públic	58
3.5. La recerca, el desenvolupament i la innovació	62
4. LES BALEARS: ANÀLISI REGIONAL I PER ILLES	67
4.1. Introducció	67
4.2. L'economia a les Balears	68
4.2.1. El creixement de l'oferta	69
4.2.2. El creixement de la demanda	72
4.2.3. La inversió estrangera	78
4.3. Anàlisi regional per comunitats autònomes	79
4.3.1. El sector primari	82
4.3.2. La indústria	82
4.3.3. La construcció	82
4.3.4. Els serveis	84
4.3.5. El creixement diferencial sectorial	84
4.4. Els preus, la renda, el consum, l'estalvi i la capacitat de finançament	86
4.4.1. Els preus	86
4.4.2. L'evolució de la renda real per càpita i de la renda familiar bruta disponible	87
4.4.3. L'anàlisi de la demanda, el consum, l'estalvi i la capacitat de finançament	90
4.5. El comportament dels excedents i la inversió privada	96
5. EL SECTOR PRIMARI	99
5.1. Introducció	99
5.2. Els recursos humans en el sector primari	101
5.3. El subsector agrari	101
5.3.1. Trets generals	102
5.3.2. L'agricultura	105
5.3.3. La ramaderia	107
5.4. El subsector forestal	107
5.5. El subsector pesquer	108
6. SECTOR INDUSTRIAL	111
6.1. Introducció	111
6.2. L'evolució de les empreses industrials	113
6.3. L'evolució de l'ocupació	114

6.4. L'evolució de les branques industrials	116
6.4.1. L'energia	116
6.4.2. Les indústries relacionades amb el sector de la construcció ...	116
6.4.3. El comerç exterior i la indústria exportadora	120
6.4.4. Les indústries relacionades amb la demanda interior de consum	120
6.5. El grau d'utilització de la capacitat productiva i la inversió	123
7. CONSTRUCCIÓ	125
7.1. Introducció	125
7.2. Els factors de producció	125
7.2.1. Els materials de construcció	126
7.2.2. L'ocupació	129
7.2.3. Els costs dels factors	129
7.3. La producció	130
7.3.1. La inversió pública	130
7.3.2. La inversió privada	131
8. TURISME	137
8.1. Introducció	137
8.2. Evolució dels principals mercats turístics internacionals competidors de les Balears	138
8.3. L'índex de posició competitiva turística de Balears (IPCTB)	140
8.4. L'evolució de les Balears en relació amb les comunitats autònomes competidores de les illes	143
8.5. La demanda turística a les Balears	144
8.5.1. El nombre de turistes arribats a les Balears	144
8.5.2. Els mitjans de transport dels turistes i la distribució per illes	145
8.5.3. El <i>hub</i> de l'aeroport de Palma i el transport aeri de baix cost	146
8.5.4. Les arribades per nacionalitats per via aèria i per illes	148
8.5.5. L'estacionalitat per mitjans de transport, per illes i per temporades	150
8.5.6. L'estada mitjana i les estades per illes	154
8.5.7. El perfil del turista	156
8.5.8. El nivell de fidelització i de satisfacció dels turistes nacionals arribats a les Balears	157
8.6. L'oferta turística a les Balears i la diversificació	157
8.6.1. La capacitat de l'oferta d'allotjament per illes	157
8.6.2. El nivell d'ocupació dels establiments turístics	159
8.6.3. La rendibilitat dels hotels a les Balears	162

8.6.4. El «tot inclòs»	162
8.6.5. L'oferta complementària	163
8.6.6. La diversificació dels productes turístics	163
8.7. Els ingressos turístics de les Balears	166
8.7.1. La despesa dels turistes per mercats d'origen	166
8.7.2. La despesa dels turistes per usos del paquet turístic	167
8.7.3. La despesa dels turistes per zones de destinació	168
8.8. L'ocupació laboral en el sector de l'hostalatge i la restauració	169
9. COMERÇ	173
9.1. Introducció	173
9.2. L'estructura empresarial del sector comercial	174
9.3. Els centres comercials	179
9.4. Els agregats principals del sector comercial	180
9.4.1. Grans trets del sector del comerç a les Illes Balears i a Espanya	180
9.4.2. Anàlisi del sector del comerç a les Illes Balears	182
9.5. L'evolució conjuntural del comerç al detall	188
10. TRANSPORTS I COMUNICACIONS	193
10.1. Introducció	193
10.2. Els transports	193
10.2.1. El transport de viatgers	198
10.2.2. El transport de mercaderies	202
10.2.3. Altres activitats annexes al transport	207
10.2.4. Anàlisi comparativa de les branques de transport	212
10.3. Les activitats postals.....	212
10.4. Anàlisi de la conjuntura de l'any 2005	214
10.4.1. El transport marítim	214
10.4.2. El transport aeri	222
10.4.3. El transport terrestre	224
10.4.4. Les activitats postals	225
10.4.5. Les telecomunicacions	226
11. INSTITUCIONS FINANCERES	227
11.1. Introducció	227
11.2. Les entitats bancàries	228
11.2.1. La dimensió de la xarxa d'oficines	228

11.2.2. El servei bancari	230
11.2.3. El crèdit dels bancs, de les caixes d'estalvis i de les cooperatives de crèdit a les Balears	230
11.2.4. Els dipòsits en els bancs, en les caixes d'estalvis i en les cooperatives de crèdit a les Balears	234
11.2.5. El flux financer de les Balears	235
11.2.6. La productivitat de les entitats bancàries	236
11.3. La societat de garantia recíproca ISBA	237
11.4. El mercat de la borsa	238
12. ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I FINANÇAMENT AUTONÒMIC	241
12.1. Anàlisi pressupostària	241
12.2. La comunitat autònoma	242
12.2.1. Introducció	242
12.2.2. L'àmbit del pressupost	243
12.2.3. El pressupost de l'Administració general	243
12.2.4. El deute acumulat	251
12.3. Els consells insulars	251
12.4. Els ajuntaments	258
12.5. L'Administració de l'Estat	261
Col·laboració: Noves perspectives per al finançament autonòmic arran de la reforma dels estatuts d'autonomia <i>José Antonio Roselló Rausell</i>	262
13. MEDI AMBIENT	273
13.1. El territori	273
13.2. Els altres recursos naturals	276
13.2.1. L'aigua	276
13.2.2. L'energia	276
13.3. Els residus	277
13.3.1. Els residus sòlids	277
13.3.2. Les aigües residuals	278
13.4. El litoral	278
13.5. El patrimoni natural	279
13.5.1. La vegetació	279
13.5.2. La fauna	280
13.5.3. La llei per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO)	282
13.5.4. Els espais naturals protegits	284

13.6. Altres àmbits	288
13.6.1. La qualitat de l'aire	288
13.6.2. L'educació ambiental	288
13.6.3. L'agenda local 21	290
14. SOCIETAT DEL CONEIXEMENT I DE LA INFORMACIÓ	291
14.1. Introducció	291
14.2. Anàlisi del sistema d'innovació de les Illes Balears	292
14.3. Els resultats de la política d'R+D+I	297
14.3.1. Reforçar les capacitats del sistema d'innovació de les Illes Balears: potenciar els recursos humans	297
14.3.2. Fomentar la recerca científica i tecnològica en àrees temàtiques	299
14.3.3. Reforçar i articular el sistema d'innovació de les Illes Balears	299
14.3.4. Promoure la innovació a les empreses de les Illes Balears: innovació en els sectors industrials	300
14.3.5. Fomentar la cultura científica i l'interès social per la ciència, la tecnologia i la innovació	303
CAPÍTOL II. MERCAT DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL	305
1. MERCAT DE TREBALL	309
1.1. Panorama general de l'ocupació	309
1.1.1. Anàlisi de les dades d'afiliació a la Seguretat Social	309
1.1.2. Anàlisi de l'enquesta de població activa	319
1.1.3. Anàlisi comparada de les taxes d'activitat, d'ocupació i d'atur de les Balears i d'altres comunitats autònomes	320
1.1.4. L'índex de qualitat del treball (IQT)	327
1.1.5. Indicadors d'avaluació per a l'estratègia europea d'ocupació (EEO)	332
1.2. Anàlisi de l'ocupació	332
1.2.1. L'ocupació per situacions laborals	334
1.2.2. La temporalitat	334
1.2.3. Els ocupats i els assalariats per tipus de jornada, per sexe i per sector econòmic	337
1.2.4. L'atur, les demandes d'ocupació i les col·locacions	339
1.2.5. La contractació	342
1.2.6. L'extinció i els acomiadaments	347
1.2.7. Les accions formatives i l'ocupació	348

1.3. La negociació col·lectiva	350
1.3.1. Anàlisi comparada de les Balears en relació amb Espanya	350
1.3.2. La negociació col·lectiva a les Illes Balears	352
1.4. L'evolució de l'activitat del TAMIB	358
1.5. La seguretat i la salut laboral	361
1.5.1. Introducció	361
1.5.2. El marc normatiu de la prevenció de riscos laborals	361
1.5.3. L'activitat administrativa pública en la prevenció de riscos laborals	362
1.5.4. L'activitat privada en la prevenció de riscos laborals	366
1.5.5. La negociació col·lectiva i la prevenció de riscos laborals	372
1.5.6. La sinistralitat laboral	373
2. SEGURETAT SOCIAL	381
2.1. Introducció	381
2.2. La recaptació de la Seguretat Social	381
2.3. Les despeses de la Seguretat Social	383
2.3.1. Anàlisi comparativa de les pensions contributives per comunitats autònomes, per províncies i per municipis de les Balears	384
2.3.2. Anàlisi de les pensions contributives segons els diferents règims	392
2.3.3. Anàlisi dels subsidis	399
2.4. La protecció per atur	399
CAPÍTOL III. QUALITAT DE VIDA I PROTECCIÓ SOCIAL	403
1. BENESTAR ECONÒMIC I DISTRIBUCIÓ DE LA RENDA	411
1.1. Introducció	411
1.2. El nivell de consum privat	414
1.3. Distribució de la renda	416
1.4. La pobresa relativa a les Illes Balears	419
2. DEMOGRAFIA I LLAR	423
2.1. La dinàmica actual de la població	423
2.2. Els components de la dinàmica demogràfica	429
2.2.1. La natalitat i la fecunditat	431
2.2.2. La nupcialitat i la divorcialitat	435

2.2.3. La mortalitat	438
2.2.4. Les migracions	443
2.3. La conciliació entre la vida familiar i la laboral	449
3. SALUT I SERVEIS SANITARIS	459
3.1. Panorama de la salut	459
3.1.1. La mortalitat	459
3.1.2. La morbiditat	461
3.1.3. Els accidents	464
3.1.4. La sida	464
3.1.5. Les interrupcions voluntàries de l'embaràs	464
3.1.6. Les malalties de declaració obligatoria	464
3.2. Els serveis sanitaris	465
3.2.1. La legislació, la normativa i les noves polítiques de salut	465
3.2.2. El finançament de la salut	466
3.2.3. L'assegurança sanitària	469
3.2.4. Els recursos assistencials	470
3.2.5. L'activitat assistencial	475
4. EDUCACIÓ	483
4.1. El sistema escolar de les Illes Balears	483
4.1.1. La situació educativa a les Illes Balears	483
4.1.2. L'escolarització de l'alumnat estranger	491
4.1.3. El treball legislatiu de la comunitat autònoma de les Illes Balears	496
4.2. El sistema universitari de les Illes Balears	499
4.2.1. Introducció	499
4.2.2. La situació universitària a les Illes Balears: característiques	503
5. CULTURA	523
5.1. Els pressuposts	523
5.2. Les arts plàstiques	524
5.2.1. La programació institucional, les fundacions i els museus	524
5.2.2. La programació comercial	526
5.3. La música	526
5.3.1. Els festivals	526
5.3.2. «Un hivern a Mallorca»	527
5.3.3. La Fundació «La Caixa»	527
5.3.4. La Fundació «Sa Nostra»	527

5.3.5. Les discogràfiques	528
5.3.6. La fira del disc	528
5.4. L'edició	528
5.5. El teatre	529
5.5.1. L'activitat als teatres i als auditoris	529
5.5.2. La projecció exterior	530
5.6. El cinema	530
5.6.1. Els festivals de cinema	530
5.6.2. El cinema comercial	530
5.6.3. El cinema promocionat per les fundacions	531
5.7. Els mitjans de comunicació	531
5.7.1. Els mitjans de comunicació escrits	532
5.7.2. La ràdio	533
5.7.3. La televisió	534
5.8. Les biblioteques	534
6. HABITATGE	537
6.1. El pla estatal 2005-2008	537
6.2. L'evolució de l'habitatge a les Illes Balears	539
6.3. El I Pla de l'Habitatge de les Illes Balears 2005-2008, la Hipoteca Jove i l'Habitatge Palma	544
7. JUSTÍCIA I ARBITRATGE	549
7.1. Introducció	549
7.2. Els jutjats i els tribunals	551
7.2.1. El Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears	552
7.2.2. L'Audiència Provincial	552
7.2.3. El Tribunal del Jurat	552
7.2.4. El Partit Judicial de Palma	552
7.2.5. El Partit Judicial d'Inca	555
7.2.6. El Partit Judicial de Manacor	555
7.2.7. El Partit Judicial d'Eivissa	555
7.2.8. El Partit Judicial de Maó.....	555
7.2.9. El Partit Judicial de Ciutadella	555
7.3. La Fiscalia	556
7.3.1. L'àmbit penal	556
7.3.2. Els judicis ràpids	558
7.3.3. La vigilància penitenciària	558

7.3.4. La jurisdicció de menors	558
7.3.5. La comissió d'assistència jurídica gratuïta	559
7.3.6. L'activitat de la fiscalia	559
7.4. L'arbitratge	559
7.4.1. La Direcció General de Consum	559
7.4.2. La Direcció General de Transports	560
7.4.3. La Cambra de Comerç	560
8. ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA	561
8.1. Els productors de mercat	561
8.1.1. Les cooperatives	561
8.1.2. Les societats laborals	564
8.1.3. Les confraries de pescadors	568
8.1.4. L'ocupació registrada	568
8.2. Les institucions financeres socials	570
8.2.1. L'estalvi ètic	570
8.2.2. El Mont de Pietat de les Balears	571
8.2.3. La Caixa Rural	572
8.2.4. L'obra social de les caixes d'estalvi	572
8.3. Els asseguradors de l'economia social	573
8.4. Les iniciatives de responsabilitat social de les empreses	574
8.5. L'economia solidària	574
8.5.1. Les iniciatives de Comerç Just	575
8.5.2. Les iniciatives mediambientals i d'inserció sociolaboral	575
8.5.3. Les iniciatives laborals d'integració de persones amb discapacitat	576
8.5.4. Les iniciatives de caràcter humanitari	577
8.5.5. La xarxa d'economia alternativa i solidària (REAS)	577
8.5.6. El fons de cooperació i solidaritat	578
9. NECESSITATS I SERVEIS SOCIALS. LES ORGANITZACIONS ASSOCIATIVES	581
9.1. Introducció	581
9.2. Els serveis socials a les Illes Balears: principals suficiències i insuficiències	583
9.3. La joventut	583
9.3.1. La dimensió demogràfica del col·lectiu dels joves	583
9.3.2. La formació	584
9.3.3. El treball	585
9.3.4. Els processos d'emancipació	586

9.3.5. La salut i la sexualitat	586
9.3.6. L'oci	587
9.3.7. La identitat	588
9.3.8. La mobilitat	590
9.3.9. Els grups de joves en situació vulnerable	591
9.3.10. La desigualtat de gènere	591
9.3.11. L'ús de les noves tecnologies	592
9.4. La infància i la família	593
9.4.1. Mallorca	593
9.4.2. Menorca	597
9.4.3. Eivissa i Formentera	600
9.5. Les persones amb discapacitat	602
9.5.1. La Conselleria de Presidència i Esports. Direcció General de Serveis Socials	602
9.5.2. La Conselleria de Treball i Formació. Servei d'orientació de les Illes Balears	612
9.5.3. L'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca (ISSEM)	614
9.6. La immigració	616
9.6.1. El marc legislatiu actual	617
9.6.2. El procés de regularització	618
9.6.3. La dualització dels estrangers en el mercat de treball	619
9.6.4. La integració i els programes socials	620
9.7. Les organitzacions associatives	622
9.7.1. El dret d'associació al nostre país	623
9.7.2. L'evolució de les associacions registrades	623
9.7.3. Les associacions juvenils	624
9.7.4. Les associacions d'immigrants	624

